

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 96/1747- NK GUT

Vår ref.: 96/00052-003/SF 521

Dato: 4. juli 1996

**NOTIFISERING FRA EU UNDER DIREKTIV 90/220/EEC PART C,
ANGÅENDE MARKEDSFØRING AV GENMODIFISERT OLJERAPS**

I brev av 5. juni 1996 ber Miljøverndepartementet Bioteknologinemnda å uttale seg om en søknad fra firmaet AgrEvo UK Crop Protection Limited om markedsføring av genmodifisert oljeraps av typen vårraps (*Brassica napus* L. ssp. *oleifera*), notifisering C/UK/95/M5/1(Cover Note C96-01).

Søknaden gjelder tillatelse til markedsføring av frø fra genmodifisert oljeraps (linje Topas 19/2) som er gitt økt toleranse for herbicidet glufosinat (ammonium glufosinat) og økt resistens for antibiotikumet kanamycin, samt ethvert avkom som er fremkommet ved tradisjonell krysning mellom linjen Topas 19/2 og umodifiserte oljeraps kultivarer.

Bioteknologinemnda har tidligere avgitt uttalelser i forbindelse med liknende notifiseringer, jfr. notifiseringene C/UK/94/M1/1 og C/F/95//05-01/A. Denne notifiseringen ser ikke ut til å være vesentlig forskjellig fra disse. Nemnda viser derfor til tidligere uttalelser vedrørende markedsføring av genmodifisert, herbicidtolerant oljeraps og peker på følgende punkter:

- * Herbicidtoleranse gir i utgangspunktet ingen fordeler for plantene utenfor området som blir sprøytet med det aktuelle herbicid/ugrasmiddel. Det er derfor ikke forventet at de innsatte genene vil gi rapsen noen konkurransemessig fordel eller at den vil bli mer aggressiv enn vanlig raps. Genmodifisert oljeraps vil i så måte ikke utgjøre noen større økologisk risiko for naturmiljøet. Oljeraps (vårraps) er ikke en vanlig brukt kulturplante i Norge.
- * Bioteknologinemnda finner ikke at produkter fra genmodifisert oljeraps vil innebære noen helsemessig- eller ernæringsmessig risiko for mennesker eller dyr.
- * Bioteknologinemnda mener imidlertid at det er sannsynliggjort (forsøk fra Danmark) at herbicidtoleranse kan spre seg ved utkrysning til ville slektninger som betraktes som ugras (åkerkål), og som vokser nær rapsåkrene. Spredning av gener for herbicidtoleranse vil først og fremst bli et problem for landbruket, men det er usikkert både hvilke agronomiske og samfunnsmessige konsekvenser dette på sikt vil kunne medføre. Dersom det gis tilatelse til markedsføring og kommersiell produksjon av genmodifisert oljeraps, vil nemnda anbefale at en slik tilatelse betinges av en vitenskapelig undersøkelse av om, og i hvilken grad, gener for herbicidtoleranse spres til ugrasplanter og videre hvilke konsekvenser en eventuell spredning av herbicidtoleranse vil få for senere bruk av sprøytemidler.
- * Nemnda støtter prinsippet om redusert bruk av sprøytemidler i landbruket. Dersom det kan dokumenteres at dyrking av genmodifiserte, herbicidresistente planter fører til redusert bruk av sprøytemidler, eller overgang til mer miljøvennlige kjemikalier, ser nemnda dette som en positiv

utvikling. Det er imidlertid stor grad av usikkerhet om introduksjon av genmodifiserte, herbicidtolerante kulturplanter vil redusere bruken av ugressmidler/sprøytemidler. Nemnda vil derfor peke på behovet for en vitenskapelig dokumentasjon av endringen i bruk av kjemikalier i landbruket, både kvantitativt og kvalitativt, ved overgang til genmodifiserte, herbicidrestistente kulturplanter.

- * Nemnda mener at det markedsføring bør skje på en slik måte at forbrukerne gis kjennskap til alle egenskaper ved oljerapsen, både genmodifisering og de nye tilførte egenskaper som herbicidtoleranse og antibiotikaresistens.

Vennlig hilsen

Wenche Blix Gudnersen
nestleder

Ruth Kleppe Aakvaag e.f.
sekretariatleder

Kopi: Sosial- og helsedepartementet
Landbruksdepartementet
Nærings- og energidepartementet